

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Харківський національний медичний університет

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції

Харків, 26–27 грудня 2024 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

***Матеріали
XVI Міжнародної науково-методичної
інтернет-конференції***

м. Харків, 26-27 грудня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2025**

Затверджено Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 3 від 30.01.2025 року

Редакційна колегія:

- М'ясоєдов В. В.** – ректор Харківського національного медичного університету, доктор мед. наук, професор
- В'юн В. В.** – директор Навчально науково-дослідного інституту післядипломної освіти ХНМУ, д. мед. наук, професор
- Фоміна Л. В.** – зав. кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук, професор
- Мешерякова І. П.** – в. о. зав. кафедри медичної біології, канд. мед. наук, доцент
- Сирова Г. О.** – зав. кафедри медичної та біоорганічної хімії, доктор фарм. наук, професор, академік міжнародної екологічної академії, академік ГО «НАН ВО України»
- Зайцева О. В.** – в. о. зав. кафедри медичної та біологічної хімії і медичної інформатики, доктор біол. наук, професор
- Скорбач Т. В.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки, канд. філол. наук
- Фідяєва Т. С.** – викладач кафедри української мови, психології та педагогіки

С91 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін у медичних освітніх закладах: матеріали XVI Міжнар. наук.-метод. інтернет-конф., (Харків, 26–27 груд. 2024 р.) Харків : ХНМУ, 2025. 140 с.

У збірнику представлено матеріали біля 130 фахівців та молодих науковців закладів вищої освіти. Доповіді присвячено проблематиці викладання педагогічних, психологічних, медико-біологічних та природничих дисциплін у сучасних освітніх закладах. Наукове видання рекомендовано науково-педагогічним працівникам, які працюють у закладах вищої освіти, докторантам, аспірантам, магістрантам, здобувачам вищої освіти, а також широкому колу читачів, які цікавляться міжнародним досвідом реалізації інноваційних освітніх процесів.

Конференцію внесено до переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки на 2024 рік під номером № 1261(с. 460).

Автори публікації несуть відповідальність за дотримання авторського права, точність цитування, достовірність наведених фактологічних даних, граматичні та стилістичні помилки.

УДК 378.016:5:378.6:61(082)

© Харківський національний
медичний університет, 2025
© М'ясоєдов В.В., В'юн В. В.,
Фоміна Л. В. та ін., 2025.

Гонтар М. Н., Скорбач Т. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІУМУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	25
Горulyко Я. О., Самолисова О. В. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОФЛАЙН-НАВЧАННЯ	27
Гринченко К. Е., Абасалієва О. М. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ ТА МІЖСОБИСТІСНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	28
Грицасенко К. М., Скорбач Т. В. ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРИ ТА ТРАДИЦІЙ У СКЛАДНІ ВОЄННІ ЧАСИ.....	29
Дума А. Б., Фоміна Л. В. ДЕПРЕСІЯ Й ТРИВОГА ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	31
Жара А. С., Скорбач Т. В. МЕДИЧНІ ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ	32
Жукович І. І. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	34
Заболотна І. І. ЗАГРОЗИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (ШІ) В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	35
Заболотна М. Ю., Скорбач Т. В. ЗАЦІКАВЛЕНІСТЬ ДО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	36
Ісмаїлова А., Скорбач Т. В. ПСИХОСОМАТИЧНІ ХВОРОБИ.....	38
Камінський Р. Ф., Дзевульська І. В., Гайдай О. С., Подзігун Л. В. АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	39
Коваленко Н. І. ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	40

Особливістю інтерактивного навчання є підготовка молодшої людини до життя та громадянської активності в суспільстві демократичної правової держави.

Інтерактивне навчання вимагає від здобувача активізації навчальних можливостей, участь у колективному взаємодоповнюючому процесі. Кожен студент має конкретне завдання, за яке йому необхідно публічно прозвітуватись. Тобто інтерактивні технології навчання включають у себе чітко спланований очікуваний результат навчання.

Важливим напрямом підвищення ефективності навчання є використання технічних засобів, комп'ютерної техніки. Застосування технічних засобів надає навчально-методичній роботі зі здобувачем більш насичений, динамічний, творчий та інтенсивний характер. Великою кількістю інформації, що засвоюється здобувачами, є наочність, яку можна побачити на слайдах, схемах, графіках тощо.

Ефективні освітні технології, співпраця викладача та здобувача вищої освіти, переведення студента на рівень активного суб'єкта навчального процесу і є основними принципами мотивації до навчання.

Таким чином, можливість покращення освоєння опанованого матеріалу реалізується гуманістичною спрямованістю, науковістю, доступністю, оптимізацією знань.

ПСИХОСОМАТИЧНІ ХВОРОБИ

Ісмаїлова А., Скорбач Т. В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

У медичній психології є напрямок – психосоматична медицина, що вивчає взаємодію тіла та психіки людини. За статистикою, у наш час близько 50 % захворювань мають саме психогенний характер. Нерідко можна почути таку думку, що «всі хвороби від нервів».

У медицині вплив соматичних хвороб на психіку активно став досліджуватися. Але, на нашу думку, питання вивчено недостатньо та мало доказової бази зв'язку і взаємодії психіки і тіла.

На фізичне здоров'я людини дуже впливає, а можливо і є головною причиною виникнення різного типу хвороб, її психологічний стан.

Такі стани як: тривога, страх, образа, гнів, брак позитивних емоцій, депресія, неодмінно призводять до хвороб, збоїв роботи внутрішніх органів. До того ж, чим триваліше людина відчуває такі почуття й емоції, тим більше прогресує хвороба.

Луїза Хей, американська письменниця-психологиня, у книзі «Зціли своє життя», яку видали в 33 країнах та переклали 32 мовами світу, уже перевищила п'ятдесят мільйонів примірників. Ідея цієї книги полягає в тому, що переконання людей, їх погляди на життя, вчинки безпосередньо пов'язані

з лише їх фізичним станом. Змінивши своє мислення, людина може вилікувати себе, зцілитися, позбутися навіть хронічних захворювань. У книжці наводиться таблиця-зв'язки визначення емоцій, почуттів і різного типу хвороб. Негативний досвід, який людина отримує, безпосередньо формує стереотипне мислення, а саме: образа – рак; стримування емоцій – цистит; незадоволення життям – проблеми зі щитовидною залозою; небажання приймати в житті щось і когось, себе самого – алергія.

І таких прикладів можна наводити безліч. Отже, лише встановлення душевної рівноваги, nereагування на негатив може призвести до щонайменше поліпшення стану, а то й до повного вилікування від хвороби.

Прогрес і покращення життя залежить лише від нас самих. Потрібно працювати з внутрішнім світом, використовувати афектацію (позитивні переконання). Вони здатні змінити свідомість людини та позбавити її фізичних страждань.

На наш погляд, ця тема ще недостатньо вивчена. У медицині під час постановки діагнозів потрібно шукати первинні причини в психосоматичному стані людини та одночасно з лікуванням пацієнт має проходити курси лікування з психологом. Вище зазначену проблему потрібно глибше вивчати в ЗВО, встановлювати зв'язок, навчати здобувачів-медиків з 1-курсу.

АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

***Камінський Р. Ф., Дзевульська І. В., Гайдай О. С., Подзігун Л. В.**
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ
Кафедра описової та клінічної анатомії*

Починаючи з лютого 2022 року, після початку військових дій на території України, медичні університети нашої держави були вимушені змінити формат та методику викладання всіх дисциплін, зокрема й анатомії людини. У цьому випадку в нагоді став перехід до використання інтерактивних матеріалів та методик, який був запроваджений на зміну використання трупного матеріалу для вивчення анатомії людини та підготовки студентів до практичних занять. Цей перехід був запроваджений ще у 2018 році, коли в НМУ ім. О. О. Богомольця почала активно використовуватися платформа anatom.ua, де в зручній формі висвітлена вся інформація для студентів для їх успішної підготовки до занять, зокрема студенти можуть переглянути та перечитати матеріали всіх лекцій. Також на платформі містяться спеціально розроблені та адаптовані під кожну окрему тему тестові завдання, за допомогою яких студент має змогу перевірити якість і рівень своєї підготовки до навчального процесу та одразу побачити помилки, які він допускає й, проаналізувавши свої результати, пропрацювати прогалини у своїх знаннях. Ця платформа дає можливість якісно отримувати медичну